

179. EIJSDEN 5,3 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Deze leuke en gemakkelijke wandeling is prima om Eijsden en de nabije omgeving van Eijsden te verkennen. U komt o.a. langs de huizen waar opnames zijn gemaakt van de serie "Dagboek van een Herdershond". Tevens komt u iets meer te weten over de panden/objecten die u passeert. Verder loopt u een mooi stukje door het natuurgebied de Eijsdener Beemden en door het mooie kasteelpark. Deze route kunt u van april tot oktober prima combineren met wandeling 614. Ternaaien. De looptijd bedraagt een dik uurtje. Aan het eind is een prachtig terras aan de Maas.

Startadres: Eetcafé Aon 't Bat, Bat 9, Eijsden. (U kunt parkeren op de parkeerplaats Vroenhof 1 Eijsden).

U kunt ook parkeren op de grote parkeerplaats Stegel 6, Eijsden. Met uw rug naar de parkeerplaats gaat u R en na 200 m komt u bij het plein Vroenhof.

**eetcafé
aon't
bat**

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
5,28 km	1.20 uur	15 m	15 m

179. EIJSDEN 5,3 km

(Als u start vanaf de parkeerplaats Vroenhof loop dan naar de kerk en ga dan verder bij **** in punt 1).

1. Met de rug naar het café gaat u R over de smalle kasseienweg met mooi uitzicht op de Maas. Negeer steegjes rechts.

(Op deze Maaskade hebben zich in het verleden veel belangrijke handelsactiviteiten afgespeeld. De kade diende als overslagplaats voor granen, groenten, zwarte Limburgse kersen en andere speciale streekproducten, die van hieruit verscheept werden naar Holland en omgekeerd voor de goederen en producten, die uit het noorden kwamen. De handelsactiviteit kende een bloei in de 18 e eeuw. Al in 1452 waren hier scheepmakers actief. De bootjes die zij maakten in die tijd werden "wafjes" genoemd).

Bij het kunstwerk "de bloesem van het niets" buigt de weg naar rechts. Aan de kruising bij het Mariaplein loopt u RD (Sint Christinastraat). Op het adres Mariaplein 1 ziet u het huis van Kapelaan Lumens, gespeeld door Rudi Falkenhagen. Op het adres Spauwenstraat 1 ziet u het huis van Severinus en Mieta van der Schoor, gespeeld door Jan Teulings en Bruni Heinke. Hier op dit zijn verschillende scènes opgenomen. ** Voor de Sint Christinakerk gaat u L. In deze kerk (1508) zijn ook opnames gemaakt.**

(De kerk dateert uit de 14e eeuw en heeft diverse verbouwingen ondergaan. Zo is met zekerheid vastgesteld dat de mergeltoren, de hardstenen pilaren en een gedeelte van het muurwerk van de noordoostzijde van het middenschip uit de 14^e eeuw zijn. De kerk heeft verschillende branden meegemaakt en in 1851 is de kerk ingrijpend verbouwd. De zijbeuken en het koor dateren uit die tijd. De toren is waarschijnlijk het oudste stenen bouwwerk van Eijsden. Aan de binnenkant van de kerkmuur zijn harstenen kruisen (17^e eeuw) ingemetseld. Eijsden kende in haar geschiedenis diverse kerkelijke groeperingen en die hebben allemaal gebruikt gemaakt van deze kerk (simultaankerk). Sinds 1851 is het alleen maar een RK kerk).

U komt op het plein de Vroenhof.

(In de 13^e en 14^e eeuw was Eijsden een stadje (de Vrijheid Eijsden). Het plein was toen de centrale plaats. De Vroenhof wordt voor het eerst genoemd in 1438. Het plein is nu o.a. rust- en eindpunt van de jaarlijkse Sacramentsprocessie (Bronk), waar u zeker eens naar moet komen kijken (Tweede zondag na Pinksteren)).

Loop RD tot de T-splitsing voor de boerderij met de grote poort. Op dit adres Vroenhof 5 was de

boerderij van Nicolaas Bonte, gespeeld door Ko van Dijk.

(Op dit adres Vroenhoven 5 was het café De Keizer. Con Meijer speelde de waard, Vroemen).

2. Met uw rug naar deze boerderij steekt u diagonaal het plein (Vroenhof) over via het "kasseienpad", dat vroeger het "geitenpaadje" werd genoemd.

(De twee kasseienpaadjes, die elkaar in het midden van het plein kruisen zijn zo aangelegd omdat die twee paden in circa 1800 al bestonden en destijds, naar men vermoedt, werden geflankeerd door bomen. Door de inwoners werden ze ook wel geitenpaadjes genoemd).

Op dit plein zijn opnames gemaakt van o.a. de kiosk met de fanfare en van het cramignon dansen. Links ziet u een kunstwerk van Vera de Haas, een groep die de Cramignon danst. Bijna aan het eind van het kasseienpad passeert u rechts het verzetsmonument (1948).

(Elk jaar worden hier de oorlogsslachtoffers van de Tweede Wereldoorlog uit Eijsden herdacht. De meest bekende zijn Alphons en Hubert Smeets en Raphaël graaf de Liedekerke de Pailhe, die alle drie op 9 okt. 1943 in fort Rhijnauen bij Utrecht werden gefusilleerd).

Links van het verzetsmonument ziet u een kunstwerk (verscheurd land) dat gemaakt is ter nagedachtenis aan de Joodse slachtoffers uit Eijsden en Gronsveld. Ga dan R door de Kerkstraat.

(In deze straat staan verschillende historische panden. De opvallende kroonlijsten aan diverse panden evenals de bewaard gebleven gevelaanzichten zoals de panden met huisnummer 3 en 5, drie verdiepingen hoog, geven de straat extra cachet).

Aan de kruising gaat u L (Diepstraat).

(In de Middeleeuwen waren dit soort straten ("Regtestraet") gebruikelijk en hadden het karakter van een uitgerekt marktplein. De lindebomen die hier staan zijn vermoedelijk geplant tussen 1870 en 1880).

Aan de rechterzijde bij huisnr. 19 ziet u het pand van kruidenier Nicolaas Bonte.

3. Aan de volgende kruising gaat u R (Wilhelminastraat).

(U passeert links het rijksmonumentale protestants kerkje (1906)).

Aan de 3-sprong gaat u L verder door de Wilhelminastraat. Aan de 4-sprong gaat u R (Kruisstraat). Aan de 3-sprong RD. Aan de 5-sprong bij zitbanken, moord(?)kruis en Mariakapel gaat u R (rood/wit) over de brede grindweg door de prachtige beukenlaan.

(Het Mariakapelletje werd hier in 1943 gebouwd in opdracht van Gravin de Liedekerke voor genezing van haar zieke dochter. Ze zal er ongetwijfeld ook gebeden hebben voor het behoud van haar man. Zie onderstaande tekst.

Deze 5-sprong is in Eijsden bekend onder de naam "de Wiette Pöälkes". In 1899 werd het smeedijzeren wegwijk, gemaakt door de plaatselijke smid Plusquin, hier geplaatst door Graaf de Geloës, de toenmalige bewoner van het kasteel.

Een legende vertelt dat twee naaisters van het kasteel verliefd raakten op dezelfde jongeman. Ze zouden bij een ruzie elkaar zodanig met scharen bewerkt hebben dat ze beiden doodbloeden. Dit voorval zou zich op deze plek hebben afgespeeld. Vandaar dat hier dit moord(?)kruis staat. Het Maria kapelletje werd hier in 1943 in opdracht van Gravin de Liedekerke gebouwd. Ze smeekte de Moeder Gods om het behoud van haar man die als verzetsstrijder door de Duitsers in gevangenschap was weggevoerd. Het mocht niet baten. De graaf kwam niet terug. Hij werd op 9 okt. 1943 samen met twee andere Eijsdense verzetsstrijders in fort Rhijnauen bij Utrecht gefusilleerd).

Voor het kasteel (1636) gaat u L (rood) over de asfaltweg. Aan de 3-sprong in het buurtschap Laag Caestert gaat u RD. Let op! Meteen achter het eerste bruggetje over de Voer, gaat u bij ijzeren hek van de huisnrs. 10 en 12 R de inrit in. (Dus voor de brug met het in metaal uitgevoerd kunstwerk van Fons Lemmens)

4. Na 15 m gaat u R het voetpad in en steek het bruggetje over. Volg het pad langs de Voer. (Hier passeert u de voormalige zaagwatermolen (1729)). Het pad buigt naar rechts en u loopt door de prachtige haagbeukenberceau ook wel Chramille genoemd. Voor het prachtige kasteel gaat u L.

(Het huidige kasteel is gebouwd in 1636, verbouwd in 1767 en historisch gerestaureerd van 1881-1886. Het bestaat uit twee haaks op elkaar staande vleugels. De twee torens zijn voorzien van een helmdak met knobbspits. Het kasteel is geheel omgracht waardoor het als een waterkasteel kan worden betracht. Bij het kasteel ligt een poortgebouw met voorhof daterend uit 1649 en herbouwd na een brand in dat jaar. Deze gebouwen zijn in 1883-1885 gerestaureerd waarbij het noordelijke deel is herbouwd. Het park is aangelegd in 1900. Het is aangelegd door de indertijd beroemde Franse tuinarchitect Achille Duchêne als vervanging van een laat 18^e eeuwse park. In het huidige park bevindt zich een neo-rocco vijver en een beeldengroep met drie putti. Op de zuidelijke terrasmuur staan een aantal borstbeelden en tuinvazen afkomstig van kasteel Oost (Oost-Maarland). Een van de beelden stelt de

herdershond Pan voor, een geliefd motief van het Ancien Régime).

Loop nu RD de beukenlaan tot voor de Maas.

(Vlak voor de Maas kunt u L een smal paadje nemen en dan komt u bij de monding van het riviertje de Voer. De Voer ontspringt in de tuin van de Commanderie (kasteel) van Sint-Pieters-Voeren en mondt hier in de Maas uit).

Voor de Maas gaat u R over het brede pad met rechts mooi uitzicht op het kasteel. Het pad buigt naar rechts. Bij een beeld (pauw) bij het gazon gaat u RD het bosje in.

(Hier heeft u rechts ook weer mooi uitzicht op het kasteel. Als u hier voorbij het beeld R het pad inloopt, kijk dan eens naar de eerste dikke acaciaboom links met de vele gaten. Een "woonboom" van spechten).

Het pad buigt in het bosje opnieuw naar rechts.

(Hier ligt een voormalige tennisbaan en tennishuisje (1920)).

Op het einde van een muur gaat u L onder de taxusboog door. U loopt nu door een laan met mooi geknipte taxusheggen. Ga aan het einde van de hagen L en via de uitgang verlaat u het kasteelpark. Aan de asfaltweg L (rood/wit)

5. Aan de kruising gaat u L (blauw/wit) door de Diepstraat omlaag.

(Hier ligt op de hoek café "de Greune Mert". De naam van het café heeft niets van doen met een groene markt maar met de groene weiden achter het café in de jaren vijftig van de vorige eeuw. In die tijd werd bij het café kleine veemarkten voor paarden, koeien, varkens en pluimvee gehouden).

Op het adres Diepstraat 57 ziet u het huis van de Notaris Persoon, gespeeld door Joop Doderer. Bij huisnr. 53, gelegen in steegje, ziet u op de eerste verdieping een soort kleine uitbouw. De ruimte daarachter heeft dienst gedaan als synagoge van de joodse gemeenschap.

(In de uitbouw werden de gebedsattributen zoals Thorarollen en de aanwijsstokken opgeborgen., In de 18^e eeuw telde de Joodse gemeenschap circa 50 leden. Hub beroep was koopman, veehandelaar, leerlooier of slager).

Op het adres Diepstraat 30- 32, een heel mooi herenhuis waarvan het linker gedeelte uit 1700 en het rechter gedeelte uit het einde van de 18^e eeuw dateert, ziet u het pand van Kapelaan Oderkerken, gespeeld door Jo de Meyere. Negeer zijweg rechts. Meteen voorbij brasserie La Meuse negeert u kasseienweg rechts omhoog. De kasseienweg wordt een klinkerpad, dat bij grenspaal no. 47 naar rechts buigt.

6. U passeert het fiets- en voetpont Eijsden-Ternaaien. Loop hier RD (blauw) en via ijzeren hek loopt u het natuurgebied de Eijsder Beemden binnen. (Mogelijk komt u grazende konikpaarden of Galloway runderen tegen). Blijf het brede graspad RD (blauw) volgen.

Bij het waterkwaliteitsmeetstation Eijsden (boot) steekt u het klinkerpad schuin rechts (blauw) over en volgt u het brede graspad geruime tijd RD (blauw) met links van u de plezierjachthaven. Aan de kruising, met rechts een verhard pad, loopt u RD. Aan de kruising van graspaden gaat u L (blauw) verder langs de plezierjachthaven. Voor het clubhuis van W.V. Eijsden gaat u R over de grindweg.

7. Net voor het tweede wildrooster gaat u R over het grasveld. *(Dus niet via het draaihekje)*. Volg het pad rechts van de afrastering en parallel aan de asfaltweg. Even verder wordt dit een graspad over de "dijk". Negeer bij begin bebouwde kom klaphekje links en blijf RD lopen. Ga nu bij breed

houten hek L door het draaihekje. Aan de asfaltweg R (blauw/groen). Loop door tot u weer bij het Mariaplein komt. Aan de 4-sprong gaat u R over de kasseienweg.

(Op het adres Mariaplein 1 – 2 hebben in het begin van de 20e eeuw de zusters "Filles de la Sainte Vierge" gewoond vandaar het grote kruis aan de gevel en Mariabeeldje in muurnis).

U komt weer bij het café, de sponsor van deze wandeling, waar u binnen of op het prachtige terras nog iets kunt eten of drinken.

(Om terug te lopen naar de Vroenhof gaat u aan het Mariaplein L).

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, vervoelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.